

Werk

Label: Advertising

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0065|log72

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

poloze příložníku je deformace největší. Jenom v tomto případě se „tlak na podložku“ kryje s veličinou „prostá váha“. Uvedeme-li nyní vodorovný příložník do zrychleného pohybu vzhůru, prohne se více, tlak válce je větší. Pohne-li se příložník zrychleně dolů, prohne se méně, tlak se zmenšil. Padá-li příložník i s válcem volně, deformace úplně zmizí, válec na podložku vůbec netlačí. Pouze při podložce v klidu je „tlak na podložku“ totožný s „prostou vahou“. K hlubšímu pochopení podstaty těchto úkazů užijeme této přibližné analogie: Jdeme-li při koupání v proudící vodě s příložníkem, vodorovně před sebou držným proti proudu, prohne se tlakem vody silněji, než by se prohnul, kdybychom ve vodě klidně stáli. A prohne se méně, jdeme-li po proudu. Kdybychom šli po proudu stejnou rychlostí, kterou teče voda, zmizela by deformace úplně. Že těleso téměř volně padající působí jen malým tlakem na podložku, lze po případě ukázati bezprostředněji pokusem Poggendorfovým. Odstraníme jednu miskou citlivých vah a přivěsíme místo ní lehce jdoucí kladku, přes kterou položíme tenké vlákno, zatěžkané oboustranně stejnými závažíčky. K jednomu z nich připevníme malý přívazek, který delším vláknem přivážeme k příslušnému vahadlu tak, aby závažíčko s přívazkem bylo těsně pod kladkou. Na druhé misce vyvážíme tarou. Nyní přepálíme vlákno, držící přívazek. Závažíčko s přívazkem zrychleně klesá; přívazek teď téměř nic neváží, a proto druhá strana vah, nyní těžší než vahadlo s kladkou, závažíčky a přívazkem, jde dolů.

Popsaných pokusů lze později použití jednak k názornému objasnění rozdílu mezi „vahou“ a „hmotou“, jednak k vysvětlení rozkladu „tíže“ — též prosté váhy — ve složku urychlující a tlakovou při pohybu těles podél nakloněné roviny.

Vojtěch Tuček, Brno.

České učebnice podle osnov z r. 1933.

ARITMETIKA

- I. tř. střed. škol: Červenka, Aritmetika, I., 7. v., 11,— (109)
 II. tř. střed. škol: Červenka, Aritmetika, II., 8. v., 13,60 (110)
 III. tř. střed. škol: Červenka, Aritmetika, III., 7. v., 10,— (111)
 IV. tř. střed. škol: Bydžovský - Teplý - Vyčichlo, Aritmetika, IV., 6. v., 12,60 (105)
 V.-VII. tř.: Bydžovský - Teplý - Vyčichlo, Aritmetika, V.-VII., 6. v., 24,80 (106)
 IV.-VIII. tř.: Bydžovský - Vojtěch - Teplý - Vyčichlo, Sběrka úloh, 4. v., v tisku (108)
 V.-VIII. tř.: Valouch - Valouch, Tabulky log., 9. v., 17,— (133)
 VII. VIII. tř.: Tomší, Sběrka matem. příkl., 2. v., 14,— (115)

GEOMETRIE

- I. tř. střed. škol: Valouch - Špaček, Měřictví, I., 7. v., 8,— (139)
 II. tř. střed. škol: Valouch - Špaček, Měřictví, II., 7. v., 7,20 (140)

- III. tř. střed. škol: Valouch - Špaček, Měřiví, III., 7. v., 7,— (141)
 IV. tř. střed. škol: Vojtěch, Geometrie, IV., 6. v., 10,40 (131)
 V. tř. g. vš. typů: Vojtěch, Geometrie, V. g., 6. v., 13,60 (142)
 reálek: Vojtěch, Geometrie, V. r., 6. v., 18,— (134)
 VI. tř. g. vš. typů: Vojtěch, Geometrie, VI. g., 5. v., 13,60 (143)
 reálek: Vojtěch, Geometrie, VI. r., 5. v., 17,20 (135)
 VII. tř. g. a r. g.: Vojtěch, Geometrie, VII. g., 5. v., 13,20 (144)
 r. a r. r. g.: Vojtěch, Geometrie, VII. r., 5. v., 19,50 (136)
 r.: Tomší, Sbirka matur. příkl., 2. v., 14,— (115)
 VIII. tř. r. r. g.: Vojtěch, Geometrie, VII. r., 5. v., 19,50 (136)
 g. vš. typů: Tomší, Sbirka matur. příkl., 2. v., 14,— (115)
 IV.-VIII. tř.: Bydžovský - Vojtěch - Teplý - Vyčichlo, Sbirka
 úloh, 4. v., v tisku (108)
 V.-VIII. tř.: Valouch - Valouch, Tabulky log., 9. v., 17,— (133)

DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE A RÝSOVÁNÍ

- III.-IV. tř. g. a r. g.: Klíma - Ingriš, Rýsování, g., 8,— (107)
 r. a r. r. g.: Klíma - Ingriš, Rýsování, r., 10,— (118)
 V. tř. r.: Klíma - Ingriš, Deskr. geom., V. r., 13,60 (119)
 VI. tř. r.: Klíma - Ingriš, Deskr. geom., VI.-VII. r., 22,80
 (120) nebo
 Pithardt - Seifert, Deskr. geometrie, VI.-VII.
 r., 4. v., 16,20 (128)
 VII. tř. r. g. a r. r. g.: Klíma - Ingriš, Deskr. geom., r. g., 19,— (145)
 r.: Klíma - Ingriš, Deskr. geom., VI.-VII. r., 22,80
 (120) nebo
 Pithardt - Seifert, Deskr. geometrie, VI.-VII.
 r., 4. v., 16,20 (128), v níž chybějí jen pro-
 niky hranolů, obsažené v téže učebnici pro
 V. r. (127)
 VIII. tř. r. g. a r. r. g.: Klíma - Ingriš, Deskr. geom., r. g., 19,— (145)

FYSIKA

- III.-IV. tř. střed. škol: Petíra - Šmok, Fysika, 7. v., 28,60 (125) nebo
 Ryšavý, Fysika, 21,80 (137)
 VI. tř. r.: Devorecký - Šmok, Fysika, I., 18,80 (146)
 Mašek - Jeništa - Nachtikal - Štěpánek - Wang-
 ler, Fysika, I., 7. v., v tisku (122)
 VII. tř. g. vš. typů: tytéž
 VII. tř. r.: Devorecký - Šmok, Fysika, II., v tisku (147) Ma-
 šek - Jeništa - Nachtikal - Štěpánek - Wang-
 ler, Fysika, II., 7. v., v tisku (123)
 VIII. tř. g. vš. typů: tytéž

V závorce je uvedeno orientační číslo učebnice. Prosíme, aby při každé objednávce bylo číslo to uvedeno, neboť se tím zabrání omylu.